

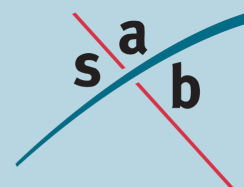
Onderzoek geurhinder veehouderijbedrijven

Berg ongenummerd te Budel

Gemeente Cranendonck

Datum: 12 maart 2010

Projectnummer: 91024

INHOUD

1	Inleiding	1
1.1	Doel van het onderzoek	1
2	Wet- en regelgeving	2
2.1	Woon- en Leefklimaat	2
2.2	Normen uit de Wet geurhinder en veehouderij	3
2.3	Woonkwaliteit	4
2.4	Rekenmethodieken	4
3	Onderzoek	5
3.1	Onderzoeksopzet	5
3.2	Uitgangspunten	5
3.3	Afstandsnormen	5
3.4	Geurnormen	6
4	Conclusie	7
4.1	Toetsing aan de Wet geurhinder en veehouderij	7
4.2	Overige hinder afkomstig van veehouderijen	8

Bijlage A

Overzichtstekening 1: Ligging van het plangebied en omliggende veehouderijen

Bijlage B

Uitgangspunten

Bijlage C

Berekening van de achtergrondbelasting

1 Inleiding

Aan de Berg in het buitengebied van Budel (gemeente Cranendonck) wordt in het kader van een ruimte-voor-ruimte regeling een nieuwe woning gebouwd. Om de realisatie van de woning mogelijk te maken worden elders agrarische bebouwing gesloopt.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Ligging van het plangebied

1.1 Doel van het onderzoek

Binnen het bestaande bestemmingsplan is de realisatie van de woning niet mogelijk. Om dit planologisch mogelijk te maken wordt het bestaande bestemmingsplan herzien.

De nieuwe woning wordt in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) aangemerkt als geurgevoelige objecten. Voor de realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten nabij veehouderijen moet aan twee voorwaarden worden voldaan;

- een goed woon- en leefklimaat moet worden gegarandeerd voor de nieuwe geurgevoelige objecten
- geen van de bestaande veehouderijen mag onevenredig in zijn belangen geschaad.

Dit onderzoek heeft tot doel inzicht te geven op deze twee voorwaarden

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een korte samenvatting van de relevante wet- en regelgeving. In hoofdstuk 3 zijn onder andere de onderzoeksopzet en de onderzoeksresultaten weergegeven. Tot slot zijn in hoofdstuk 4 de conclusies van het onderzoek opgenomen.

2 Wet- en regelgeving

In en nabij het buitengebied in Nederland speelt de geurhinder afkomstig van veehouderijen meestal een rol bij nieuwe (planologische) ontwikkelingen. Om een goed woon- en leefklimaat te kunnen garanderen is op 1 januari 2007 de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) in werking getreden. De Wgv vervangt de Wet stankemissie veehouderij en de drie 'stankrichtlijnen' (Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996, Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985 en het Cumulatierapport). Met de invoering van de Wgv geldt voor heel Nederland één toetsingskader.

De Wgv vormt in eerste instantie het wettelijk kader voor de geurhinder bij de beoordeling van de aanvraag van de milieuvergunning voor een veehouderij. De Wgv geeft hiervoor geurbelastings- en afstandsnormen in relatie met geurgevoelige objecten in de nabijheid van de (geprojecteerde) veehouderij. De geurbelastingsnormen uit de Wgv is de acceptabele geurhinder afkomstig van een individuele veehouderij (zogenaamde voorgrondbelasting).

2.1 Woon- en Leefklimaat

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt onderzocht of bij de geprojecteerde geurgevoelige objecten een goed woon- en leefklimaat is gegarandeerd. Het geurbeleid in Nederland is erop gericht geurhinder te beoordelen die veroorzaakt wordt door veehouderijen. Hoewel het algemene geurbeleid dit niet expliciet aangeeft, wordt dit tevens gebruikt om de planologische aanvaardbaarheid van geurgevoelige bestemmingen te beoordelen in situaties waarin geurgevoelige bestemmingen gerealiseerd worden in de buurt van geuremitterende inrichtingen. Nieuwe geurgevoelige objecten worden dus beoordeeld op hun aanvaardbaarheid in verband met omliggende veehouderijen. Dit wordt de zogenaamde omgekeerde werking genoemd. De reden hiervoor is duidelijk: een geurnorm is bedoeld om mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder, omgekeerd moet het bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder.

Op basis van de geurnormen moet er sprake zijn van:

1. een voldoende woon- en leefklimaat bij de nieuwe geurgevoelige bestemmingen en;
2. worden de bestaande rechten van de veehouderijbedrijven nabij de ontwikkeling niet geschaad.

Indien voldaan wordt aan de normen mag er in principe van uitgegaan worden dat een voldoende woon- of verblijfsklimaat gegarandeerd is en bestaande rechten van de inrichting niet worden geschaad.

2.2 Normen uit de Wet geurhinder en veehouderij

De voorgrondbelasting is de geurbelasting veroorzaakt door de veehouderij welke de meeste geurhinder bij het geurgevoelige object veroorzaakt. De achtergrondbelasting is de geurbelasting van alle veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object. Het is op dit moment niet duidelijk of de beoordeling van de achtergrondbelasting deel moet uitmaken van onderhavige toets en hoe de berekende achtergrondwaarde getoetst zou moeten worden.

In de Wgv worden alleen normen genoemd voor de voorgrondbelasting. Door middel van een gemeentelijke geurverordening kan worden afgeweken van de vaste afstand van het emissiepunt tot geurgevoelig object voor dieren zonder vastgestelde geuremissiefactor en de normen voor de geurbelastingen.

In tabel 1 zijn de normen voor geurgevoelige objecten uit de Wgv weergegeven. In deze tabel staat tussen haakjes de minimale afstand weergegeven, welke mogelijk is bij het toepassen van een gemeentelijke geurverordening.

	Gevoelig object	Dieren met geuremissiefactor		Dieren zonder geuremissiefactor		Alle dieren		
		waarde geurbelasting	afstand emissiepunt tot geurgevoelig object		afstand emissiepunt tot geurgevoelig object		afstand dierverblijf tot geurgevoelig object	
			binnen bebouwde kom	buiten bebouwde kom	binnen bebouwde kom	buiten bebouwde kom	binnen bebouwde kom	buiten bebouwde kom
A	Ruimte voor ruimte woning of geurgevoelig object	n.v.t.	100 m	50 m	100 m	50 m	n.v.t.	n.v.t.
B	Bedrijfswoning (of geurgevoelig object) behorende bij een andere veehouderij	n.v.t.	100 m	50 m	100 m (≥ 50 m)	50 m (≥ 25 m)	50 m	25 m
C	Voormalige bedrijfswoning (of geurgevoelig object) die op of na 19 maart 2000 is opgehouden onderdeel uit te maken van een andere veehouderij	n.v.t.	100 m	50 m	100 m	50 m	50 m	25 m
D	Voormalige bedrijfswoning (of geurgevoelig object) al voor 19 maart 2000 is opgehouden onderdeel uit te maken van een andere veehouderij	Conform artikel 3, lid 1	n.v.t.	n.v.t.	100 m (≥ 0 m)	50 m (≥ 0 m)	50 m	25 m
E	Alle woningen en geurgevoelige objecten die niet onder categorie A t/m D vallen	Conform artikel 3, lid 1	n.v.t.	n.v.t.	100 m (≥ 50 m)	50 m (≥ 25 m)	50 m	25 m

Tabel 1. Overzicht van de normen uit de Wgv

De normen voor de geurbelasting afkomstig uit artikel 3 lid 1 van de Wgv zijn weergegeven in tabel 2. Tussen haakjes staat de afwijkmogelijkheid van de norm uit de Wgv door middel van het opstellen van een gemeentelijk geurbeleid.

	Normen geurbelasting	
	Binnen bebouwde kom	Buiten bebouwde kom
Niet-concentratiegebied	2,0 ouE/m ³ (0,1-8,0 ouE/m ³)	8,0 ouE/m ³ (2,0-20,0 ouE/m ³)
Concentratiegebied	3,0 ouE/m ³ (0,1-14,0 ouE/m ³)	14,0 ouE/m ³ (3,0-35,0 ouE/m ³)

Tabel 2. Normen voor de geurbelasting

2.2.1 Normen voor nieuwe geurgevoelige objecten

Door de gemeente Cranendonck is geen gemeentelijk geurverordening vastgesteld met afwijkende geurnormen ten opzichte van de Wgv. De normstelling vindt plaats op basis van de Wgv. De geplande nieuwe woning valt niet onder de categorie A: Ruimte voor ruimte woning of geurgevoelig object, omdat de gesloopte agrarische opstallen elders in de gemeente worden gesloopt. De locatie van de nieuwe woning bevindt zich niet op het zelfde perceel als de gesloopte stallen. De geplande woning valt daarom onder de categorie E uit tabel 1: 'Alle woningen en geurgevoelige objecten die niet onder categorie A t/m D vallen'. Het geurgevoelige object is gelegen buiten de bebouwde kom. Deze is gelegen in concentratiegebied Zuid (zoals aangegeven in bijlage I bij de Meststoffenwet) en ligt binnen de bebouwde kom.

In tabel 3 zijn de normen voor de geurbelasting en de minimale afstanden voor de nieuwe geurgevoelige objecten weergegeven.

	Dieren met geuremissiefactor	Dier zonder geuremissiefactor	Alle dieren
	Geurbelasting	Afstand emissiepunt tot geurgevoelig object	Afstand dierverblijf tot geurgevoelig object
Alle woningen en geurgevoelige objecten	14,0 ou _E /m ³	50 m	25 m

Tabel 3: Normen voor de geurbelasting

2.3 Woonkwaliteit

Met behulp van de berekende geurbelasting kan door middel van bijlage 6 van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij, het aantal geurgehinderde worden bepaald. In deze bijlage wordt onderscheid gemaakt tussen geurhinder afkomstig van de maatgevende veehouderij (voorgroondbelasting) en de geurhinder van alle veehouderijen (achtergrondbelasting) nabij het geurgevoelige object. Uit deze bijlage blijkt dat de achtergrondbelasting twee keer zo hoog kan zijn om dezelfde geurhinder te veroorzaken ten opzichte van de voorgroondbelasting.

Uit de tabel in bijlage 7 van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij kan daarna de verwachte milieukwaliteit worden afgelezen.

2.4 Rekenmethodieken

Voor de berekening van de achtergrondbelasting is gebruikgemaakt van het rekenmodel V-Stacks Gebied (versie 1.1). Voor de berekening van de voorgroondbelasting is gebruikgemaakt van het rekenmodel V-Stacks Vergunning (Versie 1.1.). Beide modellen zijn ontwikkeld door KEMA in opdracht van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM).

3 Onderzoek

3.1 Onderzoeksopzet

In het geuronderzoek zijn twee soorten normen van belang: de afstandsnormen en de geurnormen.

Onderzoek aan de hand van de afstandsnormen

Binnen de afstandsnormen zijn geen nieuwe geurgevoelige objecten toegestaan. Daarom wordt eerst inzichtelijk gemaakt of er nieuwe geurgevoelige bestemmingen worden mogelijk gemaakt binnen deze afstandsnormen.

Onderzoek aan de hand van de geurnormen

De achtergrondbelasting (geurbelasting van alle veehouderijen) in het plangebied wordt eerst bepaald met behulp van het rekenmodel V-Stacks Gebied. Tevens wordt de bijbehorende milieukwaliteit bepaald.

Wanneer de achtergrondbelasting lager is dan de geldende geurnormen (tabel 3¹), is er sprake van een aanvaardbare situatie wat betreft de geurhinder en dan is nader onderzoek naar geurhinder niet meer noodzakelijk.

Wanneer uit deze berekening blijkt dat de achtergrondbelasting hoger is dan de geurnormen dan is onderzoek noodzakelijk naar de voorgrondbelasting. Uit de berekening van de achtergrondbelasting kan worden afgeleid welke veehouderij als maatgevend moet worden beschouwd. Met behulp van V-Stacks Vergunning wordt dan de voorgrondbelasting bepaald. Tevens wordt de milieukwaliteit bepaald.

3.2 Uitgangspunten

In de omgeving van het plangebied (straal van 2 km) bevinden zich diverse veehouderijen. De gegevens van de veehouderijen zijn afkomstig van de provincie Noord-Brabant².

De overige uitgangspunten zijn weergegeven in bijlage B voor de geurberekeningen met V-Stacks.

3.3 Afstandsnormen

In de Wgv zijn diverse afstandsnormen genoemd welke gelden voor geurgevoelige bestemmingen. In tabel 3 zijn de afstanden (50 en 25 meter) vermeld die bij deze ontwikkeling in acht moeten worden gehouden.

In bijlage A, overzichtstekening 1, is het plangebied weergegeven met het omliggende gebied. Rondom het plangebied is een zone getekend van 50 en 25 meter. In dit gebied liggen geen dierenverblijven die horen bij veehouderijen.

¹ De geurnormen uit de Wgv zijn geldig voor de voorgrondbelasting. De voorgrondbelasting is de geurbelasting afkomstig van de maatgevende veehouderij. Deze concentratie is altijd lager dan de achtergrondbelasting (concentratie van alle veehouderijen bij elkaar).

² <http://bvb.brabant.nl/>

Conclusie

Geen van de nieuwe geurgevoelige objecten wordt gerealiseerd binnen de afstandsnormen zoals beschreven in de Wgv.

3.4 Geurnormen

3.4.1 Bepaling van de achtergrondbelasting

Met behulp van V-Stacks Gebied is de achtergrondbelasting bepaald in het plangebied. Met behulp van bijlagen 6 en 7 van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij wordt het leefklimaat bepaald.

In tabel 4 worden de hoogste en laagste achtergrondbelasting, het percentage geurgehinderden en de milieukwaliteit weergegeven. De ligging van de waarneempunten is weergegeven in overzichtstekening 1, bijlage A. De rapportage uit V-Stacks Gebied is weergegeven in bijlage C.

waarneempunten	Achtergrondbelasting (ou _E /m ³)	Geur- gehinderden	Milieukwaliteit
1	3.5	5%	goed
2	3.4	5%	goed
3	3.2	5%	goed
4	3.4	5%	goed

Tabel 4. Berekende achtergrondconcentratie

Tevens blijkt uit deze berekening dat de veehouderijen die zijn gevestigd op Toom 35 in Budel en Bergsestraat 17 Gastel het grootste aandeel hebben in de achtergrondbelasting in het plangebied. Beiden bedrijven zorgen elk voor een voorgrondbelasting van ongeveer 1,5 ou_E/m³ veroorzaken bij de waarneempunten. Deze twee bedrijven moeten dan ook als maatgevend worden gezien voor de voorgrondbelasting.

Conclusie

Uit dit onderzoek blijkt dat de achtergrondbelasting lager is dan de norm van 14,0 ou_E/m³, welke geldt voor de voorgrondbelasting. Daarom hoeft voor het plangebied niet de voorgrondbelasting worden bepaald, omdat ook de voorgrondbelasting voldoet aan de geurnormen.

4 Conclusie

Aan de Berg in het buitengebied van Budel (gemeente Cranendonck) wordt in het kader van een ruimte-voor-ruimte regeling een nieuwe woning gebouwd. Om de realisatie van de woning mogelijk te maken worden elders agrarische bebouwing gesloopt.

Woningen zijn geurgevoelige objecten waarvoor onderzoek naar geurhinder moet worden verricht. Voor de realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten nabij veehouderijen moet aan twee voorwaarden worden voldaan;

- een goed woon- en leefklimaat moet worden gegarandeerd voor de nieuwe geurgevoelige objecten
- geen van de bestaande veehouderijen wordt onevenredig in zijn belangen geschaad.

Dit onderzoek heeft tot doel inzicht te geven op deze twee voorwaarden.

4.1 Toetsing aan de Wet geurhinder en veehouderij

4.1.1 *Woon- en leefklimaat*

Nieuwe geurgevoelige objecten, zoals woningen, worden gerealiseerd op een grotere afstand dan 50 meter van een emissiepunt van een dierverslijf waarin dieren worden gehuisvest zonder een vastgestelde emissiefactor. Tevens hebben alle geurgevoelige objecten een grotere afstand dan 25 meter tot de dierverslijven. Uit de berekening van de voorgrondbelasting blijkt dat bij geen van de nieuwe geurgevoelige objecten de norm van $14,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ wordt overschreden. Tevens blijkt dat de milieukwaliteit wat betreft het aspect geurhinder goed is. Op basis van de Wgv kan worden gesteld dat bij de nieuwe geurgevoelige objecten een goed woon- en leefklimaat wordt gegarandeerd.

4.1.2 *Rechten van bestaande veehouderijen*

Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij niet onevenredig in haar belangen wordt geschaad.

De veehouderijen Toom 35 in Budel en Bergsestraat 17 Gastel zorgen voor het grootste deel van de achtergrondbelasting in het plangebied. Beiden bedrijven zorgen elk voor een voorgrondbelasting van ongeveer $1,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ veroorzaken bij de waarneempunten. Beide bedrijven kunnen dus nog ongeveer negen keer zo groot worden voordat de voorgrondbelasting ten gevolge van deze bedrijven wordt overschreden in het plangebied.

Overigens zullen beide bedrijven eerder worden beperkt door de reeds aanwezige geurgevoelige bestemmingen rondom de veehouderijen. De realisering van een nieuwe woning aan de Berg heeft geen gevolgen voor de bedrijfsvoering van de veehouderijen. Zowel niet nu als niet in de toekomst.

Door de realisering het initiatief wordt het veehouderijen rondom het plangebied vanuit praktisch oogpunt niet in zijn uitbreidingsmogelijkheden beperkt.

In zoverre staat de aanwezigheid van de veehouderij de voorgenomen wijziging van het planologisch regime niet in de weg.

4.2 Overige hinder afkomstig van veehouderijen

De veehouderijen kunnen niet alleen hinder veroorzaken op het gebied van geur, maar ook hinder in de vorm van stof, geluid en gevaar. In de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' worden voor deze vormen van hinder richtafstanden genoemd.

Uit deze publicatie blijkt dat de grootste richtafstand ten gevolge van een (pluim)veehouderij voor stof (50 meter), geluid (50 meter) en gevaar (10 meter) voor veehouderijen 50 meter bedraagt. Deze afstand is de richtafstand tot een 'rustige woonwijk' of een vergelijkbaar omgevingstype zoals 'rustig buitengebied' (eventueel inclusief verblijfsrecreatie).

Op basis van overzichtstekening 1, bijlage A mag geconcludeerd worden dat de nieuwe woning ligt nabij enkele veehouderijen. Maar dat de woning niet is geprojecteerd binnen de afstanden die in de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' worden geadviseerd om aan te houden tussen veehouderijen en gevoelige bestemmingen zoals woning voor de hinder in de vorm van stof, geluid en gevaar.

Bijlage A

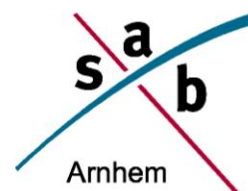
Overzichtstekening 1: Ligging van het plangebied en omliggende veehouderijen

overzichtstekening **Ligging van de geurcontouren**

formaat : A4
 schaal : 1:2000
 datum : 12-03-2010
 projectnr. : 91024
 tekeningnr. : 1

gemeente **CRANENDONCK**

Bijlage B

Uitgangspunten

Uitgangspunten

Geuremissie

Van alle veehouderijen in een straal van 2 km rondom het plangebied zijn de geuremissies geïnventariseerd. De geuremissies van de veehouderijen zijn afkomstig van de provincie Noord-Brabant³.

Meteo

Het gebruikte meteostation is Eindhoven.

Maximale afstand tussen receptorpunten en bron

De maximale afstand waarvoor nog een geurbelasting wordt berekend bedraagt 2.000 meter. Dit is conform de Gebruikershandleiding V-Stacks Gebied, d.d. 22 december 2006.

Ruwheid

De gebruikte ruwheid is berekend door V-Stacks Gebied en bedraagt 0,25 meter.

Percentage rekenuren

Voor de berekeningen in V-stacks Gebied (contouren en de achtergrondbelasting) is voor het percentage rekenuren 20% gebruikt. Dit is conform hoofdstuk 6 uit de Gebruikershandleiding V-Stacks Gebied, d.d. 23 mei 2007.

³ <http://bvb.brabant.nl/>

Bijlage C

Berekening van de achtergrondbelasting

Naam van de berekening: berg
Gemaakt op: 3-03-2010 12:51:55
Rekentijd : 0:54:45
Naam van het gebied: Berg ong te Budel

Berekende ruwheid: 0,25 m
Meteo station: Eindhoven
Rekenuren: 20 %
Bronbestand: U:\91024\milieu\geur\model\invoergegevens
bedrijven.dat
Receptorbestand: U:\91024\milieu\geur\model\object.dat
Resultaten weggeschreven in: U:\91024\milieu\geur\model

Rasterpunt linksonder x: 165687 m
Rasterpunt linksonder y: 364712 m
Gebied lengte (x): 1000 m , Aantal gridpunten: 41
Gebied breedte (y): 1000 m , Aantal gridpunten: 41

